

Gøting: Jeg skal heller ikke gøre det langt.

Jeg kan på mit partis vegne give tilslutning til det foreliggende lovforslag, specielt under hensyn til, at målet er at skabe en tilskudsordning, som er lettere og mere rationel at arbejde med end den, vi har, og en ordning, som ikke slæber halvandet år bag efter dagen i dag. Jeg har forstået, at ordningen vil betyde større ligestilling mellem friskolerne på landet, i købstæderne og i København, og det er jeg tilfreds med. Spørgsmålet er blot, om det er det helt rigtige, man har fundet frem til, men det må kunne klares i udvalget.

Petra Petersen: Heller ikke den kommunistiske gruppe har noget at indvende mod det foreliggende lovforslag. Vi skal gerne støtte det.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): Jeg kan takke alle ordførerne for den velvillige stilling, de har taget til lovforslaget.

Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. K. B. Andersen sagde, at der er sket store ændringer i folketingets debat om friskolerne fra syvne tider og til nu. Friskolerne har i andre situationer og til andre tider været et stort stridsspørgsmål, hvad de altså ikke er mere. Nu er man fra alle sider enig om, at friskolerne har en opgave inden for dansk skolevæsen, at de betyder noget inden for dette, og at friskolerne må have en sådan økonomisk støtte, at de bliver skoler for alle; det skal ikke være et spørgsmål, om forældrene har råd til at betale et uforholdsmæssig stort beløb for at kunne gøre brug af den frihed til selv at bestemme om børnenes undervisning, som friskoleloven er udtryk for.

Jeg er dog enig i den betragtning, som er gjort gældende, at det må være sådan, at de, der sender deres børn til en friskole, og den kreds, der opretter en friskole, må bringe et offer. Det er også hensigten, selv med de forbedrede tilskudsregler, der nu gennemføres, at forældrekredden, skolekredsen, må betale et bidrag for at holde skolen i gang.

Vi har for at gøre det hele mere enkelt og rationelt tænkt os at stryge det loft, der hidtil har været over tilskuddet, men

jeg er selv ikke uden betænkeligheder ved, at det sker for de skolers vedkommende, som ikke er selvejende institutioner. Jeg tror, det er meget rimeligt, at vi overvejer nærmere i udvalget, om der skal være visse regler, hvorved man sikrer, at der ikke af private skolefolk tjenes penge på at holde friskole, for det er jo ikke tanken. Vi har ment, at sikkerheden for, at tilskuddet ikke kommer højere op, end at der altid bliver et beløb at betale for forældrene, ligger i, at man sætter det samme tilskud til lønningerne, som folkeskolen får, og derudover kun betaler halvdelen af, hvad det koster i den offentlige skole, til fordeling pr. barn. Friskolerne får altså til deres rådighed et lærerlønstilskud, der svarer til folkeskolens, men derudover kun halvdelen af det beløb, det i øvrigt koster folkeskolen at drive skole. Deri skulle for så vidt ligge sikkerhed for, at en skole ikke kan blive en forretning, ikke noget, man tjener penge på; men det er muligt, at man skal sætte en topgrænse, som ikke kan overskrides.

Når spørgsmålet er kommet frem allerede i år — loven skulle jo ellers ikke revideres før næste år — skyldes det, at da vi stod over for at skulle udregne tilskuddene på grundlag af de hidtil gældende regler, hvor de beløb, der var til rådighed, havde relation til udgifter, der lå $1\frac{1}{2}$ år tilbage, viste beløbene sig at blive så små, at de nye tilskud til friskolerne ikke ville betyde nogen forbedring. Jeg mente derfor, det var rimeligt med det samme at tage spørgsmålet om en ændring op, således at det tilskud, der skulle ydes friskolerne, kom til at stå i et mere rimeligt forhold til de rent faktiske udgifter for øjeblikket til den offentlige skole og til skoleundervisning i det hele taget.

Det ærede medlem hr. K. B. Andersen spurgte, om man kunne sige, at det offentlige sparer penge ved, at friskolerne eksisterer. Jeg tror ikke, man skal se på sagen ud fra det synspunkt. Det offentlige har jo til enhver tid pligt til at tage imod de børn, der går i en friskole, hvis disse børn indmeldes i den offentlige skole. Jeg tror, man må betragte sagen ud fra det synspunkt, at der efter vor grundlov består en ret for forældre til selv at tage ansvaret for undervisningen af deres børn, og skal der være mening i det, må tilskudsreglerne